

7 april 2022

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor LevenLang Leren

Russian Rector's Conference: schokkende verklaring in een brief aan de leden van de EHEA-Bolognaproces
Reacties van Ukraine en de leden van de EHEA
(stukken die op 11 april in Straatsburg worden besproken)

1 Inleiding

We leven in een roerige periode van de historie. Hoe dit verder gaat aflopen is sterk ongewis. Maar dat de verhoudingen, zeker met de landen die als de agressors worden gezien, zullen moeten worden aangepast, dat is zeker. Als Leido richten we ons op hetgeen in Nederland gebeurt, soms in samenhang met de ontwikkelingen in de buurlanden en elders in Europa. Toch lopen we ook wel eens iets tegen het lijf dat we niet voorbij willen laten gaan, en dus toch maar gewoon communiceren naar degenen die in ons bestand zitten – en die vaak ook onze nieuwsbrieven verder verspreiden. Hier een voorbeeld hiervan.

2 Statement van de Russische vereniging van Rectoren

Begin maart heeft de Russian Rector's Conference, dus de koepel van universiteiten in Rusland, een brief gestuurd naar de 49 landen die samenwerken binnen de European Higher Education Area, dus het Bolognaproces. Daarin wordt onomwonden de steun uitgesproken voor hetgeen nu gaande is, met het verdedigen van Poetin en de anderen die hem daarin bijstaan. Het is een opmerkelijke handeling, om alle andere landen te vragen zich te scharen achter dit alles en aan te geven dat er een rechtmatige daad is gepleegd, logisch liggend in lijn met wat Rusland heeft gedaan om allerlei redenen.

De EHEA-leden komen op 11 april bij elkaar, onder voorzitterschap van Frankrijk, om te praten over de situatie die is ontstaan, met als doel Rusland en Belarus het lidmaatschap te ontnemen. Begin deze week is wel de Russische brief van de agenda gehaald, dus is het stuk niet meer terug te vinden bij de ingekomen stukken. We geven echter toch ter informatie de tekst van deze brief, met in de annex een vertaling, om te laten zien hoe ook het Russische hoger onderwijs handelt.

Vervolgens vermelden we de brief van het ministerie voor hoger onderwijs in de Oekraïne, gericht aan de EHEA, en dan specifiek aan de Bologna Follow-Up Group, de naam van de groep met vertegenwoordigers van de aangesloten landen en allerlei andere organisaties.

Daarna treft u de tekst aan van het statement dat nu in concept klaarligt om te worden besproken op die EHEA-vergadering, over het uitsluiten van Rusland en ook Belarus.

Het lijkt niet meer dan logisch dat ook onze vertegenwoordiging zich scherp opstelt en het Russische standpunt volledig zal veroordelen. We weten uiteraard niet in hoeverre de Russische universiteiten zich onafhankelijk kunnen opstellen en zich in alle academische vrijheid mogen uiten, maar een dergelijke oproep kan ook onze minister niet laten passeren, lijkt ons.

3 Brief aan de EHEA-landen vanuit Rusland

Statement of the Russian Rectors' Conference 4 March 2022

Honoured colleagues!

Events are unfolding before our eyes which worry every Russian citizen. Russia has decided to finally end the eighty-year long opposition of Ukraine and Donbass, achieve demilitarisation and de-nazification of Ukraine and thus protect itself from growing military threats. We, the rectors of Russia, have for many years developed and strengthened the ties between Russia and Ukraine in education and research, treating each other with care. Our common efforts have made an immense

contribution to world science, and because of this the long-standing tragedy in Donbass has caused us particular pain and grief. In times like these it is of the utmost importance to support our country, our army, which defends our safety, and our President, who has taken perhaps the most difficult and painful, but necessary, decision of his life.

We must also not forget our main duty – to continue uninterrupted the process of education, instilling in young people a feeling of patriotism and wish to save the Motherland. Universities were always supports of the state. Our priority goal is to serve Russia and develop its intellectual potential. Now more than ever we must act decisively and steadfastly in the face of economic and information attacks, rally firmly around our President, and by our example instil in the young a spirit of optimism, faith in the power of reason, and hope that soon peace will come. Together we are a great force!

Victor Sadovnishchi, president of the Russian Rectors' Conference, rector of Lomonosov Moscow State University

And all his colleagues...

4 Brief Ukraine – Ministerie van Onderwijs

Onderstaande brief d.d. 1 maart ligt dus ook op 11 april op tafel, met een oproep van de minister in Oekraïne aan de BFUG om snel te handelen.

Dear BFUG Co-Chairs, dear BFUG Secretariat,

The European Higher Education Area is built on the fundamental principles of democracy and the rule of law. These principles have been unequivocally reinforced in the EHEA vision in the Rome Communiqué 2020, signed by 48 Ministers responsible for higher education in all the European Higher Education Area countries.

At 5 o'clock in the morning on February 24, 2022 the Russian Federation has started the war against Ukraine. Our country endures massive bombing, shelling and invasion by troops. According to the real-time data, the Russians have killed 352 civilians, including 14 children, and wounded 1684 civilians, including 116 children, and these numbers are growing. There are more than 4,5 million schoolchildren and 1,5 million students in Ukrainian educational institutions, including 76,5 thousand international students from 155 countries, - whose access to education is challenged in the current war situation. There are also 638,9 thousand teaching and research staff in Ukrainian educational institutions, - who had to overnight switch from enhancement of learning and teaching to ensuring basic needs and survival of their pupils, students, foster-children.

The Bologna Process cannot stand aside from the ruthless aggression and remain silent at this turning point for the whole world. Ukraine considers it unacceptable to continue Russia's presence in the Bologna Process and asks for an immediate and clear reaction of the EHEA to the war that the Russian Federation has started against Ukraine. We ask the BFUG Secretariat to ensure approval of the decision on suspending participation of the Russian Federation in the work of the Bologna Process and its expulsion from the governmental members of the European Higher Education Area. We expect that the Ukrainian side will receive an answer and a decision on this issue as soon as possible. Sincerely and with the hope on support!

Minister of Education and Science of Ukraine - Serhiy SHKARLE

5 Brief namens aangesloten landen bij de EHEA (niet door landen die Rusland steunen)

Onderstaand concept van een reactie, zonder ondertekening door Rusland en Belarus, maar ook niet gesteund door Bulgarije, Hongarije, Servië, Bosnië-Herzegovina, ligt klaar om te worden besproken op de vergadering van de Bologna Follow-Up Group, op 11 april.

Het voorstel is dus om Rusland het lidmaatschap te ontnemen, in ieder geval zolang er geen algemeen gedragen oplossing is gevonden om dit terug te draaien.

We, the undersigned members and consultative members of the European Higher Education Area (EHEA), condemn in the strongest terms the armed attack on Ukraine by the Russian Federation in violation of international law¹. We recall that the Bologna Process has gathered 49 countries from all parts of Europe in developing the EHEA as an area where students, staff and graduates can move freely to study, teach and do research. The 1999 Bologna Declaration, underlines that

the importance of education and educational cooperation in the development and strengthening of stable, peaceful and democratic societies is universally acknowledged as paramount. As Ministers underlined in their Rome Communiqué of November 2020, “[t]he EHEA of our vision will fully respect the fundamental values of higher education and democracy and the rule of law. It will encourage creativity, critical thinking, free circulation of knowledge and will expand the opportunities offered by technological development for research-based learning and teaching”. As the Rome Communiqué further underlines, the EHEA builds on the fundamental values of institutional autonomy, academic freedom and integrity, participation of students and staff in higher education governance, and public responsibility for and of higher education. Higher education should prepare learners to become active, critical and responsible citizens.

The Russian invasion of Ukraine – an EHEA member since 2005 – disregards the values and goals of the EHEA and fundamentally violates all the obligations and commitments Russia has undertaken since it joined the EHEA in 2003. It has also undermined the trust that is fundamental to European higher education cooperation. For Russia to regain the trust of other EHEA members will be a long and difficult process. We therefore ask EHEA members and consultative members to undertake, where appropriate, the following measures, in accordance with their national legislation and policies, and in accordance with the principles of institutional autonomy:

- offer support for higher education in Ukraine. In the immediate, this may include financial support for Ukrainian institutions, intensifying cooperation and generally ensuring the continued involvement of Ukrainian students and staff in European higher education. In the longer run, it may include assistance in rebuilding destroyed infrastructure at higher education institutions, other recovery support and increased academic exchanges.
- enable Ukrainian students or potential students to continue or access higher education if they have to flee Ukraine or are unable to return. This may include offering places of study, with the necessary finance, as well as providing visas and residence permits and opening borders to refugees. Such assistance should be provided by all member countries of the EHEA, and not only by those who share a border with Ukraine (cf. the decision of 24 February 2022 by the Committee of Ministers of the Council of Europe, in which 46 of the 49 members of the EHEA are represented).
- extend such measures beyond the immediate emergency: once accepted in a study programme, students should be allowed to complete the programme even if the situation in Ukraine would make it possible to return earlier.
- offer refuge and provisional work opportunities for academic staff who have to flee Ukraine or who cannot return. The exact arrangements will need to be adapted to the development of the situation in Ukraine.
- extend similar assistance to foreign students and staff who are unable to pursue their studies or work at Ukrainian higher education institutions.
- cease contact and cooperation with any central government agency of Russia or any other EHEA country that actively supports the Russian invasion of Ukraine and to ensure that they only engage in cooperation with organizations and institutions from Russia where these are clearly based on shared European values.
- recognize the courage shown by those members of Russian civil society who are engaging in protest against the Russian invasion of Ukraine, in spite of great personal risk and ask all members and consultative members of the EHEA to offer support and protection to members of the Russian higher education community taking a public stance against the invasion.

We consider the Russian invasion of Ukraine a fundamental violation of the principles on which we have together built the European Higher Education Area. We therefore ask the Bologna Follow Up Group (BFUG) to suspend Russia’s rights of representation in all structures and activities of the EHEA, including the BFUG, working groups, task forces, peer learning groups and similar structures. We ask the BFUG to extend the same measures to any EHEA member States who may assist Russia in its invasion of Ukraine. At the same time, we ask the BFUG to consider further arrangements and support for higher education in Ukraine. We look forward to the day when we can again welcome Russia and any other EHEA members affected by such a suspension back to the European higher education community in full respect of the values on which it builds and to which Russia has committed.

Annex

Vertaling brief Russische rectoren-vereniging

Geëerde collega's!

Voor onze ogen voltrekken zich gebeurtenissen die elke Russische burger zorgen baren. Rusland heeft besloten om eindelijk een einde te maken aan de tachtig jaar lange oppositie van Oekraïne en Donbass, door het bereiken van demilitarisering en denazificatie van Oekraïne en zichzelf zo te beschermen tegen het groeiende leger gevaren.

Wij, de rectoren van Rusland, hebben jarenlang de banden ontwikkeld en versterkt tussen Rusland en Oekraïne in onderwijs en onderzoek, zijn zorgvuldig met elkaar omgaan, en onze gezamenlijke inspanningen hebben een enorme bijdrage geleverd aan de wereldwetenschap, en daarom heeft de langdurige tragedie in Donbass ons bijzonder veel pijn en verdriet bezorgd.

In tijden als deze is het van het grootste belang om ons land, ons leger, dat onze veiligheid verdedigt en onze president te steunen, die misschien wel de moeilijkste en pijnlijkste heeft genomen, maar met de meest noodzakelijke beslissing van zijn leven.

We mogen ook onze belangrijkste taak niet vergeten: het ononderbroken voortzetten van het onderwijsproces, jonge mensen een gevoel van patriottisme bijbrengen en niet om het moederland willen verscheuren.

Universiteiten waren altijd steun van de staat. Ons prioritaire doel is om Rusland te dienen en zijn intellectuele potentieel te ontwikkelen. Nu meer dan ooit moeten we resoluut en standvastig optreden in het licht van economische en informatie-aanvallen, schaar u stevig rond onze president, en door onze voorbeeld geven de jongeren een geest van optimisme, vertrouwen in de kracht van de rede en hoop dat spoedig zal de vrede komen.

Samen zijn we een grote kracht!